

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, declarat de către inculpatul

Moiseev Valentin.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 16.03.2017 - 25.04.2017;
2. Instanța de apel: 18.05.2017 - 03.10.2017;
3. Instanța de recurs: 23.05.2018 - 04.07.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 25 aprilie 2017, Moiseev Valentin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la 2 ani închisoare, fără amendă și în baza art.172 alin.(2) lit.c) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori.

S-a dispus încasarea de la reprezentantul legal al inculpatului minor Matveev Tatiana în beneficiul lui xx a prejudiciului material și moral în sumă de 30500 lei, precum și în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 88 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Moiseev Valentin, la 03 februarie 2017, în jurul orei 22.00, aflându-se împreună cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în procedură separată, deplasându-se pe acostamentul drumului public ce leagă satele Volintiri cu Serghei Lazo, la distanța de 100-200 metri de la intersecția cu drumul ce leagă cu s.x, r-nul x, întâlnindu-l pe xx, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, sub pretextul de a cere de la ultimul o țigară, i-au aplicat lovituri cu pumnii în diferite părți ale corpului, după care, în mod deschis au sustras din buzunarul hainelor acestuia telefonul mobil de model „x”, la prețul de 2000 lei, bani în sumă de 700 lei și centura de la pantaloni la prețul de 70 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Tot el, la 03 februarie 2017, în jurul orei 22.00, după consumarea infracțiunii de jaf, împreună cu persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în procedură separată, în mod forțat l-au târât pe xx în fâșia forestieră din apropiere și,

cu scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, profitând de imposibilitatea acestuia de a se apăra și de a-și exprima voința, aplicând forța fizică, manifestată prin îmbrânciri și lovituri în diferite regiuni ale corpului, contrar voinței victimei, a întreținut raporturi sexuale în formă perversă.

3. Împotriva sentinței a declarat apel partea vătămată xx, care a solicitat casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, cu admiterea integrală a acțiunii civile, pe motiv că instanța, contrar prevederilor art.70 Cod penal, a aplicat inculpatului o pedeapsă mai blândă decât cea care urma a fi stabilită acestuia pentru infracțiunile săvârșite și anume, pe art.187 alin.(2) Cod penal aceasta nu putea fi mai mică de 2 ani și 4 luni, iar pe art.172 alin.(2) Cod penal nu putea fi mai mică de 4 ani, și respectiv, aplicând prevederile art.84 Cod penal, pedeapsa definitivă urma a fi de 6 ani și 4 luni închisoare, reieșind din faptul că inculpatul a comis două infracțiuni deosebit de grave; - partea descriptivă a sentinței nu corespunde cu cea dispozitivă, deoarece instanța pe deoparte admite integral acțiunea civilă în mărime de 40000 lei, iar în dispozitiv a indicat doar că aceasta urmează a fi admisă în sumă de 30500 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat de partea vătămată, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Moiseev Valentin, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), e), f) și art.172 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3), 79 alin.(1), 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani și 3 luni închisoare și, respectiv, de 3 ani și 6 luni închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare în penitenciar pentru minori. În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei penale și acțiunii civile.

Instanța de apel, verificând legalitatea sentinței în partea individualizării pedepsei penale, precum a fost exercitată de prima instanță, a conchis că pedeapsa cu închisoarea pentru infracțiunile de care a fost recunoscut vinovat V.Moiseev, stabilită prin sentință, nu se încadrează în limitele prevăzute de lege, la care instanța nu a ținut cont întocmai de prevederile art.7, 61, 70, 75, 79 și 84 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel, reținând gravitatea și motivul infracțiunilor săvârșite, ținând cont de persoana inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, de efectul preventiv al pedepsei aplicate, a considerat că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă cu închisoare, aptă să ducă la corijarea și reeducarea inculpatului.

Cu privire la motivele ce vizează mărimea prejudiciului moral încasat de la inculpat, instanța de apel a menționat că prima instanță a soluționat acțiunea civilă potrivit prevederilor art.219-225 și 387 alin.(1) Cod de procedură penală, a evaluat corect cuantumul despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, reieșind din suferințele fizice și psihice ale victimei în urma acțiunilor inculpatului. Mai mult că nici partea vătămată și nici avocatul acestuia nu au prezentat careva documente ce ar

fi justificat pretențiile în partea dată.

5. La 03 mai 2018, împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, considerând că pedeapsa aplicată de instanța de apel este una prea aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar ca fiind declarat peste termen, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 03.10.2017, atât inculpatul, cât și avocatul acestuia, D.Potereanu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, instanță care, respectând prevederile art.338 alin.(3) Cod de procedură penală, a anunțat participanții la proces că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 31.10.2017, ora 14.00 (f.d.137). În ședința de judecată din 31.10.2017, după cum rezultă din procesul-verbal (f.d.138-139), la pronunțarea deciziei motivate s-au prezentat procurorul și inculpatul. Instanța respectând procedura prevăzută de art.340 alin.(1) Cod de procedură penală, a înmănat participanților prezenți câte o copie a deciziei motivate, fapt consemnat prin recispisa de la f.d.148.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 16.02.2018.

Reținând faptul că V.Moiseev a depus recurs ordinar abia la data de 03.05.2018 (f.d.159-160), adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul deciziei din 03.10.2017, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.140).

Colegiul atestă că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea

procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că în situația în care recursul este respins ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, Colegiul penal nu are temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, și, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal constată că recursul ordinar declarat de către inculpat este declarat peste termenul de declarare a recursului, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul V.Moiseev, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Moiseev Valentin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, în propria lui cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu